

i Gennemsnit ca. $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar Hartkorn, og i Sjælland ligeledes $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar Hartkorn. Der er i den Klasse Husmænd med Jord fra under et Fjerdingkar Hartkorn (og som i Gennemsnit have ca. $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar) et Antal af 36,637. Man kan nu efter de statistiske Oplysninger, jeg kender, ikke oplyse, hvor stort et Antal af disse der behøve Supplering, indtil 1 Skæppe Land, efter dette Forslag; men at det ikke bliver saa af dem, som trænge dertil, er givet. Og da de jordløse Husmænd udgøre 35,000, tør man, hvad der ogsaa antydedes af en af Forslagsstillerne, nu eller ved anden Lejlighed, supplere Tallet paa de jordløse Husmænd med saa mange af de 36,000 med gennemsnitlig $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar Hartkorn, at man efter et Skøn kan sætte Antallet af dem, hvorpaa dette Lovforslag lyder, til 50,000 Personer. Det kan være noget mere eller noget mindre; men jeg skal bemærke, at den Kategori, som der er Tvivl om, er større paa Øerne, fordi der vil kræves mindre Jord for at saa $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar end i Sjælland, hvor der er mellem 12 og 14,000, saa jeg tror, at der snarere i Sjælland af dem, der have $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar Hartkorn, er flere, som have det fornødne Areal, end paa Øerne. Tager vi saa ca. $\frac{3}{8}$ af dem med gennemsnitlig $\frac{1}{2}$ Fjerdingkar og lægge det til de jordløse, saa mener jeg at kunne sætte det som nævnt til ca. 50,000 Personer: à 2 Skæpper; om det gaar lidt højere eller lidt lavere, kommer det ikke an paa ved en summarisk Oversigt. Det er altsaa 50,000 Personer. Tager jeg nu 50,000 Gange 2 Skp. Land, saa giver det 12,500 Tønder Land geometrisk Maal. Der er i geometrisk Maal opdyrket Land udenfor Røbstadjord opmaalt og matrikuleret, ikke Svøreal eller inddæmmed Areal medregnet, 2,337,113 Tønder Land paa Øerne. Sætter jeg nu ca. 20,000 Personer af de 50,000 paa Øerne i Forhold til det givne Tal, vil det blive af de matrikulerede Jorder for Landsfognerne paa Øerne ca. 2 pro mille, som indbefattes under denne Lov, og sætter jeg Loven for Sjællands Vedkommende til 30,000 Personer, bliver det $\frac{1}{10}$ pro mille af den geometriske Landstørrelse, som for Sjælland udgør 4,537,310 Tønder Land. Det er altsaa 50,000 Personer, man vil hjælpe, og hvormed? Med $\frac{1}{5}$ pro mille af den matrikulerede Jord, taget over hele Landet. Det ser smaat ud, og det er smaat i Forhold til det hele Areal; men selv om det er smaat, er det ikke sagt, at det derfor er at foragte.

Jeg vil kun ønske, at man ikke stiller det op med Rosenfarver, som om der ved dette Lovforslag i ganske særlig Grad opnaaedes væsentlige Fordele. Naar man har

sagt, at saa mange Mennesker ikke blot opnaa Behageligheder, men en væsentlig forbedret økonomisk Eksistens, saa svarer jeg, det er tvivlsomt, hvilken Værdi det faar, thi det kommer an paa, hvor dyrtelig den Jord er, der bliver udlagt til dem, og hvilke deres Arbejdsforhold i Hjemmet ere. Der er dernæst sagt, at nu saa vi en stor Mængde Udførselsvarer fremfor før, og saa maa vi kunne fylte med det frie Sukker, som bliver leveret, og saa vil Hævedæsenet tage et væsentligt Opsving. Jeg vil sige til det første: om den forbedrede Eksistens; at dersom De tror, at Dyrkingen af 1 à 2 Skpr. Land af Joll, der kunne tjene noget uden for deres Hjem, vil give synderlig større Overskud end selve Behageligheden, saa er det dog mærkeligt, hvorledes de andre Jordbrugere kunne klage saa forfærdelig over Udbyttet af deres Jord. I alle Klasser — jeg vil ikke tale om Husmænd — men fra Gaardmænd med fra en Tønde Hartkorn op til de største Jordbesiddere blandt Herremændene klages over Tidernes Ugunst. (Udfryselse af Bærntsen). Det ærede Medlem fra Åsens kunde være en lille Smule rolig, indtil jeg bliver færdig; jeg hører da med Fornøjelse hans Indvendinger mod, hvad jeg siger. Jeg siger: Er den gennem Aaringer fremsatte Klage begrundet, og jeg tror, den er meget begrundet, forekommer det mig, at det er et mærkeligt Maleri, de rulle op for os; naar de tør mene, at de væsentlig kunne forbedre disse 50,000's Eksistens ved at give dem $\frac{1}{5}$ p. m. af Jorden at dyrke. De modsig sig selv, alle Jordbrugere, der ville paaftaa det, modsig sig selv; Totalbeløbet til Bedste for deres økonomiske Stilling kan ikke blive væsentligt, thi huft, at de skulle forrente og skatte af hele Røbesummen med alt, hvad dertil hører, og det gøre dog Jordbesidderne i Reglen ikke; de have nok store Prioriteter, men noget have de dog gennemsnitlig til overs. (Bjørnbak: Det skal dog vel ogsaa forrentes!) Jeg har ikke i Sindet at ville prikke til de Herrer; jeg vil ikke prøve de Herrer's Nerveystem ved, hvad jeg siger; jeg taler rent saglig om et sagligt Spørgsmaal. Skulde det ikke være tilladt? Saml op, hvad De have mod de Grunde, jeg anfører i denne Debat, som her er indledet, og jeg er villig til at gaa videre i mine Beviser. Jeg siger: Naar de nu i Gennemsnit klage over Udbyttet af deres Jord, som besidde $\frac{9}{10}$ p. m., hvorefter den allerstørste Del gaar med til $\frac{3}{10}$ af Besiddernes økonomiske Liv, hvor kan nogen da stille det op i Rosenstær, at man giver til 50,000 Beboere, det er $\frac{1}{5}$ af samtlige Beboere, $\frac{1}{5}$ p. m. Lad os lægge Overdrivelser til Side og